

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Minister VWS

Deadline: 30-3-2021

Directoraat Generaal
Volksgezondheid
Programmadirectie COVID19
Team D

Ontworpen door

5.1.2e

5.1.2e @minvws.nl

Datum
29 maart 2021

Kenmerk

Zaaknummer
220300

nota

(ter beslissing)

Nader rapport wetsvoorstel sluiting locaties

5.1.2e

1 Aanleiding voor deze nota

De Afdeling Advisering van de Raad van State (hierna: de Afdeling) heeft op 24 maart een advies uitgebracht over het wetsvoorstel over de sluiting van locaties bij een uitbraak van het virus. De Afdeling adviseert het wetsvoorstel en de toelichting op drie punten aan te passen:

1. de uitzondering voor religieuze gebouwen te schrappen, waardoor deze ook gesloten kunnen worden bij een uitbraak. Een dergelijk advies komt onverwacht.
2. de sluiting van locaties moet kunnen worden verlengd als bijvoorbeeld de ventilatie niet op orde is.
3. in de toelichting te verduidelijken dat het niet reeds mogelijk is om op basis van noodverordeningen en de Gemeentewet locaties te sluiten, dit behoeft een specifieke wettelijke grondslag.
- 4.

Het wetsvoorstel kan op 1 april in de MR behandeld worden, zodat, zoals toegezegd, het wetsvoorstel op 7 april naar de Tweede Kamer verzonden kan worden. Tijdens de ACC van 6 april kunnen eventueel de dan nog openstaande punten behandeld worden.

2 Beslispunten, advies en mogelijk alternatief**1. Sluiten religieuze en levensbeschouwelijke gebouwen**

Op grond van het wetsvoorstel geldt een aantal uitzonderingen op de mogelijkheid om locaties te sluiten bij een uitbraak van het virus. Deze uitzonderingen zien op onder meer de woning, gerechtsgebouwen, plaatsen bestemd voor vergaderingen van de Staten-Generaal en religieuze en levensbeschouwelijke gebouwen. Religieuze en levensbeschouwelijke gebouwen zijn uitgezonderd gezien het belang dat gehecht wordt aan het grondwettelijke recht om vrij een godsdienst of

Kenmerk

levensovertuiging te belijden. Bij een uitbraak in een religieus of levensbeschouwelijk gebouw, kan de betreffende organisatie op advies van de GGD wel zelf tot sluiting overgaan. Een soortgelijke uitzondering voor religieuze en levensbeschouwelijke gebouwen is in de Twm onder meer opgenomen voor wat betreft het groepsvormingsverbod.

De Afdeling vindt de voorgenoemde argumentatie niet overtuigend. De Grondwet verzet zich namelijk niet tegen de sluiting van religieuze en levensbeschouwelijke gebouwen, mits hiervoor een specifieke wettelijke grondslag voor wordt gemaakt en dit in een concreet geval proportioneel is. Bij een uitbraak in een religieus of levensbeschouwelijk gebouw zou, net als bij andere gebouwen, afgewogen moeten worden of sluiting noodzakelijk is, gezien het risico op verspreiding van het virus. De Afdeling adviseert dan ook deze uitzondering te schrappen.

De vraag of religieuze en levensbeschouwelijke gebouwen gesloten moeten kunnen worden, wordt tevens voorgelegd aan de Minister van BZK en JenV. Ambtelijk wordt hen geadviseerd om het advies van de Afdeling over te nemen. Ongeacht of het advies van de Afdeling zal worden overgenomen, ontstaat er vermoedelijk in de Kamerdebat over de mogelijke sluiting van religieuze en levensbeschouwelijke gebouwen.

In het bijgevoegde nader rapport zijn beide opties reeds deels uitgewerkt. Gezien de strakke planning wordt voorgesteld om afhankelijk van het te nemen besluit het wetsvoorstel, de memorie van toelichting en het nader rapport op dit punt verder aan te passen. Het is niet haalbaar om de aangepaste stukken voor de ministerraad nogmaals aan u voor te leggen.

Beslispunt: Wilt u de uitzondering voor religieuze en levensbeschouwelijke gebouwen schrappen, zodat deze gebouwen bij een uitbraak gesloten kunnen worden?

Toelichting:

Inhoudelijk is het advies van de Afdeling als zodanig goed navolgbaar. Juridisch is zo'n diep ingrijpende maatregel om een kerk of moskee c.a. ook te verdedigen gelet op de ernst van een uitbraak.

U kunt hier ook kiezen om de huidige uitzondering vast te houden. In de Twm is immers op meer plaatsen rekening gehouden met de religieus-levensbeschouwelijke vrijheid en zijn ook andere uitzonderingen opgenomen. En Min JenV doet een beroep op de genootschappen om hun eigen verantwoordelijkheid te nemen. De Kamer zal in dat geval naar verwachting bij amendement de uitzondering schrappen.

2. Verlengen sluiting locaties

In het wetsvoorstel is bepaald dat locaties waar een uitbraak heeft plaatsgevonden maximaal *tien dagen* gesloten kunnen worden. Met deze termijn wordt aangesloten bij de incubatietijd en quarantainetermijn. De Afdeling adviseert het mogelijk te maken om de sluiting (meermaals) te kunnen verlengen in het geval de beheerder onvoldoende maatregelen neemt om herhaling te voorkomen. Dit adviseren zij naar aanleiding van de consultatie van de GGD-GHOR, waar een soortgelijk punt werd opgebracht.

Wij adviseren u dit advies niet over te nemen. De sluiting van locaties is namelijk niet gebonden aan het niet naleven van de maatregelen, maar aan een feitelijke

uitbraak. De wet kent daarnaast voldoende andere mogelijkheden om in te grijpen als de maatregelen niet nageleefd worden. De sluiting van locaties is ten slotte een zeer ingrijpende maatregel die terughoudend ingezet moet worden.

Beslispunt: Bent u ermee akkoord dat in het wetsvoorstel niet mogelijk gemaakt wordt dat de sluiting van locaties verlengd kan worden?

Beslispunt: Ben u ermee akkoord dat naar aanleiding van uw beslissing over de vorige twee beslispunten het wetsvoorstel, de memorie van toelichting en het nader rapport verder worden aangevuld.

3. Toepassing noodverordeningen

De Afdeling geeft aan dat de memorie van toelichting niet volledig is over de vraag of het op basis van noodverordeningen of andere bevoegdheden nog mogelijk is om locaties te sluiten bij een uitbraak. De Afdeling merkt terecht op dat het, behalve op grond van dit wetsvoorstel, niet mogelijk is om locaties te sluiten. Dit is in de memorie van toelichting verduidelijkt.

Planning

Er is toegezegd om het wetsvoorstel op 7 april aan te bieden aan de Tweede Kamer. Om dit te halen moet het wetsvoorstel op 1 april behandeld worden in de Ministerraad. Eventueel kunnen daarna openstaande punten nog besproken worden in de MCC van 6 april. Mocht er over de hiervoor genoemde punten nog verschil van mening blijken te bestaan tussen de Ministers van JenV, BZK en VWS dan wordt hiervoor een apart bewindsliedenoverleg gepland.

Ondertekenen: Indien u akkoord bent met de behandeling van het wetsvoorstel in de ministerraad van 1 april dan kunt u het MR-formulier ondertekenen.

3 Samenvatting en conclusies

Niet van toepassing.

4 Draagvlak politiek

De hiervoor genoemde beslispunten worden eveneens voorgelegd aan de Ministers van JenV en BZK. Mocht er verschil van mening bestaan over deze punten dan zal een bewindsliedenoverleg hierover gepland worden.

5 Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

De afgelopen weken is er onrust ontstaan over een aantal kerken dat ervoor kiest om de maatregelen naast zich neer te leggen en toch weer helemaal open te gaan. Onder de huidige wetgeving bestaan er namelijk al uitzonderingen voor religieuze gebouwen. Het onbegrip voor de bijzondere positie van kerken lijkt te groeien. In de Kamer kan dan ook ten aanzien van de sluiting van locaties discussie verwacht worden over de mogelijke sluiting van religieuze gebouwen.

6 Financiële en personele gevolgen

Niet van toepassing.

7 Juridische aspecten haalbaarheid

De voorgestelde beslispunten zijn juridisch haalbaar.

8 Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

Directoraat Generaal
Volksgezondheid
Programmadirectie COVID19
Team D

De inhoud van deze nota is opgesteld in nauw overleg en afgestemd met WJZ en JenV, NCTV en BZK.

Kenmerk

9 Gevolgen administratieve lasten

Niet van toepassing.

10 Toezeggingen

Niet van toepassing.

11 Fraudetoets

Niet van toepassing.

5.1.2e